

Jeg kommer nu til, hvad jeg vil kalde de øvrige Bestemmelser, som jeg, for ikke at trætte den ærede Forsamling, skal tage under Et; der er saaledes § 22, som handler om Eden, og § 23, som handler om Ophævelsen af den bestaaende Indskrænkning for Bøder med Hensyn til Oprættelsen af Testamenter, Egtetpagter o. s. v.; den ærede Forslagsstiller motiverer dette saaledes, at han mener, at det er en nødvendig Følge af Grundlovens § 84, som hjemler Religionsfrihed. Det er en reen Misforstaaelse; Eden har slet Intet med Religionsfriheden at gjøre; det synes at være undgaaet den ærede Forslagsstillers Opmærksomhed, at den i Lovgivningen nu foreskrevne Ed passer paa alle christelige Confessioner, og at Bøderne have deres egen Ed; den Ed, som han bringer i Forslag, at man skal sværge ved „Alt, hvad der er mig helligt og dyrebart“, det er en Ed for Atheister, alle Andre paaberaabe sig dog et høieste Væsen — men jeg skal ikke videre indlade mig paa denne Sag, som den ærede Forslagsstiller naturligviis ikke har været voxen. Hele vor Rettergang og den borgerlige Sikkerhed afhænge i en saa væsentlig Grad af Eds aflæggelsen, at der hører en ganske anden Undersøgelse til, inden man gaaer hen og forandrer det nu foreskrevne. Naar det i sin Tid blev Bøderne formeent at skrive Gjeldebrev, Testamenter, Egtetpagter og Sligt paa Hebraisk, saa var det formeentlig grundet derpaa, at man dengang hyppigere fandt Dokumenter paa Hebraisk i Handel og Wandel, hvilke intet Menneske kunde forstaae.

Jeg kommer derefter til §§ 13, 16 og 21. Efter disse Paragrapher skal det være Præsten overladt, om han vil vie, om han vil meddele Nadverens Sacramente, om han vil døbe. Efter min Anstuelse vilde en saadan Frihed virke til Folketjens Opøsning; men jeg erkjender isvrigt, at der hører en Indsigt til at drøfte disse Spørgsmaal, som jeg langtfra er i Besiddelse af, og jeg skal derfor kun ganske kort sige, hvad jeg som Medlem af Folketjens, eller som Medlem af Menigheden anseer for at være det Rette. Jeg vilde finde det meget beklageligt, om det skulde være enhver Præst tilladt at negte disse kirkelige Gøder,

at han, naar jeg havde meldt mig til Altarens Sacramente, saa kunde sige Nei; efter min Anstuelse vilde noget Saadant føre til, at enhver Præst blev til en lille Pave i sin Menighed, det vilde i høi Grad bidrage til at nære det præstelige Hovmod, hvor det findes. Forøvrigt indeholder Lovforslaget adskillige, mere specielle Bestemmelser om Kirkegaarde, Begravelser og Sligt, men derpaa skal jeg ikke videre indlade mig.

Men jeg kommer nu tilbage til det Navn, som er givet dette Forslag, og som jeg sagde, seilede under et falsk Flag; Lovens Betegnelse er i ethvert Tilfælde incorrect, ja, jeg gaaer et Skridt videre og siger, at den er noget underfundig; det er en Mangel paa Ærlighed at give Loven dette Navn. Det kan nemlig ikke være den ærede Forslagsstiller ubejendigt, at da denne Sag var for her i Tinget i 1850, reiste der sig en almindelig Uvillie imod den, at der kom Adresser og Petitioner ind allevegne fra; det forekommer mig næsten, som om den ærede Forslagsstiller har villet undgaae denne Storm ved at give denne Lov, som handler om saa vigtige Ting, Navnet af „Forslag til Lov om Sognebøger og deres Førelse.“ Jeg troer, at jeg i mit Foredrag ikke har været nødt til at nævne „Sognebøger“, uagtet jeg dog har gjen-nemgaaet de vigtigste Bestemmelser i Loven; og det maa være et Beviis paa, at det er noget; saa at sige, aldeles Tilfældigt eller Uvæsentligt, at disse „Sognebøger“ omtales.

Jeg skal endnu kun omtale to Hovedpunkter med Hensyn til denne hele Lov. Det ene har jeg allerede berørt, nemlig at det vilde være et Overgreb paa Kirkens Gebeet, om man i dette Dieblis, da der er Tale om den kirkelige Organisation, vilde give en saadan Lov. Den ærede Forslagsstiller har rigtignok udtalt det Haab, at Ministeriet, og navnlig den ærede Kultusminister vilde søge at tjene deres Sporer, som han udtrykte sig, ved at understøtte hans Lovforslag. Jeg skulde inid-leritid meget betvivle, at den ærede Kultusminister vilde gjøre det, ja, jeg er vis paa, at han ikke vil gjøre det. Da vi ikke kjende den ærede Ministers Anstuelser i denne Henseende, og da han ikke har givet mig nogen Meddelelse